

V TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js58 ,6a.7-10)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii ütleb Issand: "Kas paast, mis mulle meeldib, ei ole mitte niisugune: jagada oma leiba näljasega, tuua oma katuse alla kodutud. Kui sa näed alastiolijat ja annad talle riided ega hoia oma ligimese eest kõrvale. Siis lööb sinu valgus särama nagu koiduhiilgus ja sinu paranemine edeneb jõudsasti. Sinu õiglus käib sinu ees ja Issanda kirkus sinu kannul. Siis hüüad sa Issandat ja tema vastab sulle, ja kui sa karjud, siis ta ütleb: Vaata, siin ma olen. See kõik sünnib siis, kui sa kaotad ära rõhumise eneste keskelt - sõrmega näitamise ja nurjatu rääkimise. Kui sa pakud näljasele sedasama, mis sulle endale meeldib, ja toidad alandatud hinge. Siis koidab sulle pimeduses valgus ja su pilkaseimgi pimedus on otsekui keskpäev.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps112 ,4-5. 6-7. 8-9 R: 4)

R: Õigetele inimestele koidab pimeduses valgus.

Õigetele inimestele koidab pimeduses valgus:

armuline, halastav ja õiglane.

Õnnis on inimene, kes on armuline ja aitab meelega, kes ajab oma asju seaduse järgi.

R:

Tema ei löö iialgi vankuma,
õige inimese mälestus kestab igavesti.
Tema ei karda kurja kuulujuttu,
tema süda on kindel ja loodab Issanda peale.

R:

Tema süda on julge, tema ei karda,
ta jagab heldelt, annab vaestele.
Tema õigus kestab igavesti,
tema vägevus kõrgub au sees.

R:

(Teine lugemine 1Ko2 ,1-5)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Vennad, kui ma teie juurde tuln, ei tulnud ma ilukõne või õpetatud tarkusega hiilgama. Sest ma otsustasin teada teie keskel ainuüksi Jeesust Kristust ja teda kui ristilöödud. Ma olin teie juures nõtruse, kartuse ja suure hirmuväarinaga, ning minu sõnum ja kuulutamine ei olnud sõnaosav veenmine, vaid vaimu ja väe kaudu tõestamine, et teie usk ei oleks inimese tarkuses, vaid Jumala väes.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 8,12)

Halleluuja. Mina olen maailma valgus,
kes minu järel käib, sellel on eluvalgus. Halleluuja.

(Evangeelium Mt5, 13-16)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Teie olete maa sool. Aga kui sool läägeks läheb, millega saab teda teha soolaseks? See ei kõlba siis enam muuks kui selleks, et visata inimeste jalgade tallata. Teie olete maailma valgus. Linn, mis asub mäe tipus, ei saa varjule

jääda, ning ega ju süüdata küünaltki selleks, et panna see vaka alla, vaid küünlajalale, nii et selle valgus paistab majasolijatele. Nõnda paistku teiegi valgus inimestele, et nad näeksid teie häid tegusid ja ülistaksid teie Isa, kes on taevas.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, juhtub ikka vahel, et keegi helistab meie uksekella, soovides meile midagi müüa või veenda meid osalema mingis ühiskondlikus ettevõtmises. Aegajalt kutsutakse meid nii ka mõne usuühingu koosolekule. Aga ükskõik mis otsuse me niisugustel juhtudel langetame - kas me anname pealetükkijale järele või ütleme talle ära -, mingi ebameeldiv tunne jääb ikka sisse. Miks? Vahel pakutakse ju tõesti ka midagi vajalikku või kutsutakse kaasa tänuväärsetesse ettevõtmistesse.

Võibolla on kõige ebameeldivam moment siiski selles, et pakkuja tungib meie ellu ettevalmistatult, tal on taktika oma plaani läbisurumiseks detailselt läbi töötatud, meile aga järelemõtlemiseks aega ei anta. Seepärast tunneme me end ärakasutatuna. Ja kui meile niisugune lähenemine ei meeldi, siis ei ole mõistlik ka omalt poolt seda teistele teha, ükskõik kui pühal ettekäändel see toimuks või ükskõik kui väikest teenet me teistelt välja ei kavaldaks. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Teie olete maa sool, ütleb Kristus. Ta võrdleb oma jüngreid väetisega, mis paneb kõik taimed põllul lopsakamalt kasvama, aga kuidas see väetamine käib? Eks vist umbes samamoodi kui heeringa soolamine.

Armsad õed ja vennad, kas teie olete kunagi heeringat soolanud? Kui olete, siis kas te laotate soola mööda kogu heeringat laiali, või valate selle lihtsalt saba peale hunnikusse? Ja kui te supile ühte serva soola panete, kas ei muuda see tavaliselt soolaseks ikka kogu pajatäit? Nii on ka põllule väetisest kasu ainult siis, kui seda jätkub igale vaole, mitte põlluservale, vihma kätte hunnikuse seisma ja maad mürgitama.

Tegelikult ei olegi neid sõnu tänasest evangeeliumist nii lihtne eluga kokku panna. Sool läheb läägeks? Mida see võiks tähendada?

Soolad ise on üldiselt üsna passiivsed keemilised ühendid, mis tekivad hapete ja leeliste reaktsioonist. Kui arvestada sellega, et puhas vesi on halb elektrijuht, siis on soolad hädavajalikud teatud bioloogilise informatsiooni edastamiseks elusorganismides. Ilma sooladeta ei saaks näiteks ka inimese närvisüsteem toimida. Soolasid saab küll kasvõi vees lahjendada, nii et nende maitse nõrgeneb, kuid seda, et soolad iseenesest oma maitse lausa kaotaks, on raske ette kujutada.

Kui sool oleks vees lahustunud, siis päris kristalse soolana, nagu meie sellest räägime, ei saaks seda ju minema visata. Aga kui sool on oma maitse kaotanud, see tähendab, et soola on niigi vähe, miks peaks seda siis veel maha puistama? Muidugi võib ka maitsest mitmeti aru saada - mage toit võibolla ei maitse ja röövib organismist mineraale, häirib pikapeale närvisüsteemi tööd, kuid tugevalt ülesoolatud toit ei ole ju üldse söödav ja mõjub mürgina. Sama kehtib ka üleväetatud põllul kasvanud taimede kohta.

Kui nüüd kristlasi võrreldakse soolaga, siis on nende ülesandeks küll Püha Vaim vastu võtta, aga seda mitte kiivalt endale hoida. Nii nagu elektri ülepinge tekitab lühise ja juhtmete läbipõlemise, või nagu summutatud leek võib kustuda või viia plahvatuseni, samamoodi võib inimene saada omamoodi usumürgituse ja mürgitada siis veel teisigi. Sest elusorganismid ei ela tavaliselt soolast - või usust - ainuüksi.

Jeesus ütles tänases evangeeliumis: "Teie olete maa sool... Teie olete maailma valgus". Sool on muidugi hädavajalik aine, ja ilma valguseta ei oleks meile tuntud kõrgemaid eluvorme - kuid siiski pole inimese seisukohast ei sool ega valgus eesmärgid omaette, vaid vahendid, mis võimaldavad elada. Võibolla oleks selles kontekstis asjakohane võrrelda kirikut akuga, mis omamoodi talletab Püha Vaimu. Kui inimest võib võrrelda elektrit juhtiva ainega, siis võimaldab kirik kui institutsioon inimestel olla selle energiaga ühendatud ja sellest osa saada ilma läbi põlemata, liiga suurt vastutust võtmata.

Armsad õed ja vennad, midagi ei tohi olla liiga palju või liiga vähe. Õige vastus ei ole alati vale vastand, vaid hoopiski piiripunkt kahe vale vastuse vahel. Inimesi inspireerib ja evangeliseerib ju niikuinii Püha Vaim. Meie tohime vaid olla oma eluga tunnistajateks sellest, kuidas ta meid on puudutanud. Aamen.